

Anders Fredriksson

Ansvarig digitalisering och smarta energisystem

Telefon: 070-164 44 39

E-post: anders.fredriksson@energiforetagen.se

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Remiss av betänkandet Informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster**SOU 2017:36****Dnr. Ju2017/03997/L4****Energiföretagen Sverige – Swedenergy - AB**

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige gör bedömningen att betänkandet på ett bra sätt svarar upp mot ett behov av ökad informationssäkerhet kring samhällsviktiga och digitala tjänster. Energiföretagen Sverige ställer sig därför positiva till betänkandets intention och dess huvudsakliga innehåll.

Energiföretagen Sverige menar dock att en förutsättning för att betänkandet ska kunna implementeras, och för att avsedd effekt ska kunna uppnås, så behöver nedan redovisade synpunkter beaktas.

Synpunkter

- Samordnad tillsyn

Energiföretagen Sverige anser att det inte är lämpligt med flera olika tillsynsmyndigheter för hantering av informationssäkerhetsfrågor. Energimyndigheten, Länsstyrelsen och Svenska kraftnät bör istället samverka vad gäller kravställning och tillsyn. Många av energibranschens aktörer bedriver också verksamhet inom flera av de verksamhetsområden som branschen omfattas utav. Dessa verksamhetsområden lyder redan idag under olika tillsynsmyndigheter och som betänkandet utformats skulle nu ytterligare en tillsynsmyndighet tillkomma. En parallell hantering vid olika tillsynsmyndigheter motverkar syftet med säkerhetsarbetet i den mening att detta i sig kan utgöra en risk, leda till onödiga administrativa kostnader samt medföra otydlighet och misstag vid så väl tillsynsmyndighet som vid branschens aktörer. Alla energibranschens aktörer bör därför, vad gäller informationssäkerhet, oaktat verksamhetsområde, lyda under en och samma tillsynsmyndighet.

- Behov av stöd för implementering

Energiföretagen Sverige ställer sig frågande till betänkandet vad gäller resursbehov och att det i betänkandet framförs att en implementering inte skulle innebära negativa ekonomiska konsekvenser. Systematiskt säkerhetsarbete innebär behov av betydande resurser både i form av personal och finansiellt.

Branschen hyser ett stort antal aktörer med begränsade resurser, både vad gäller personal och finansiellt. Det är inte rimligt och i många fall ej heller praktiskt möjligt för flera av branschens aktörer, att leva upp till kravet på systematiskt säkerhetsarbete, utan att detta skulle medföra allvarliga resursrelaterade problem. För att betänkandet ska vara implementerbart krävs därför att det inrättas ett stödsystem som svarar upp mot det ökade resursbehov som betänkandet medför.

- Sekretess kring affärshemligheter

Energiföretagen Sverige vill påpeka att för det som skrivs under rubrik "Sekretess" i betänkandets sammanfattning, så gäller *Lag (1990:409) om skydd för företagshemligheter* och att branschens aktörer måste kunna begära sekretess kring affärshemligheter.

- Definitioner

De i betänkandet förekommande definitionerna är i något fall otydlig och i något fall oegentlig.

Den för aktörerna helt grundläggande förteckningen över vad som är samhällsviktiga tjänster och vilka leverantörer som omfattas därav, tas fram av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Energiföretagen Sverigetolkar betänkandet som så att MSB, vid upprättandet av denna förteckning, ska nyttja den definition för elföretag som framgår av betänkandets kapitel 4.2.

Energiföretagen Sverige menar att definitionen för elföretag enligt betänkandets kapitel 4.2 är oegentlig och därför inte kan användas.

I kapitel 4.2 anges följande definition för elföretag:

Med elföretag avses varje fysisk eller juridisk person, med undantag för slutförbrukare, som bedriver åtminstone en av följande verksamheter: produktion, överföring, distribution, leverans eller inköp av el och som ansvarar för kommersiella och tekniska arbetsuppgifter eller underhåll i samband med dessa verksamheter

Med leverans eller handel avses försäljning, inbegripet återförsäljning, av el till kunder.

Elföretag benämns elleverantörer och det finns cirka 200 sådana i Sverige (1 kap. 6 § ellagen [1997:857]).

Definitionen är osammanhängande och innebär i realiteten två olika definitioner. Detta eftersom stycke ett och stycke tre ger olika innebörd till begreppet. Vidare är tredje styckets slutsats att elföretag ska benämnas som elleverantörer direkt märklig. Detta eftersom det i första stycket framgår att det kan vara ett företag som åtminstone har produktion, elnät eller elhandel. Slutsatsen att det skulle finnas ca 200 sådana i Sverige passar dessutom inte in på elhandlarna (elleverantörerna), såvitt Energiföretagen Sverige känner till är dessa ca 120 stycken.

Energiföretagen Sverige bistår gärna i utarbetande av en tillämplig definition för elföretag.

Vad gäller betänkandets författningsförslag och de i 7 § listade definitionerna har Energiföretagen Sverigeföljande invändning:

Punkten 1 b för definitionen av nätverk och informationssystem omfattar begreppet enhet, vilket medger en bred tolkning. Detta är olyckligt eftersom det medför otydlighet kring definitionens tillämpning. Definitionen för nätverket och det i sammanhanget nyttjade begreppet enhet måste preciseras och avgränsas.

Vad gäller betänkandets författningsförslag och det i 8 § första punkten nyttjade begreppet användare har Energiföretagen Sverigeföljande invändning:

En användare av energi kan vara både direkt och indirekt, en person, en produkt eller en juridisk person mm. Begreppet måste därför, för att bli tillämpligt i energisammanhang, preciseras och avgränsas. I annat fall föreligger stor risk att begreppets omfattning blir ohanterlig.

- **Säkerhetsåtgärder i en internationell kontext**

I 11 § i betänkandets författningsförslag saknar Energiföretagen Sverigeresonemang kring den komplexitet detta innebär för aktörer med internationell verksamhet. I olika länder förekommer olika kravställningar och detta kan i sig medföra problem för såväl energibranschens aktörer som för kunder och samhället i stort. Energiföretagen Sverige efterfrågar därför en fortsatt utredning kring hur en implementering av betänkandet ska bli genomförbar utan att detta innebär orimliga konsekvenser med hänsyn taget till energibranschens internationella karaktär.

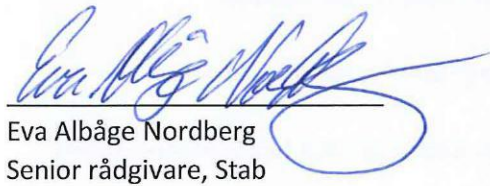
- **Incidentrapportering**

Energiföretagen Sverigetolkar den 18 § i betänkandets författningsförslag som så att en leverantör av en samhällsviktig tjänst också har rapporteringsansvar för incidenter som påverkar tredjepartsleverantörer av digitala tjänster. Även om paragrafen tydliggör att detta gäller för den slags incidenter som medför betydande påverkan på kontinuiteten i den samhällsviktiga tjänsten innebär detta att ett orimligt ansvar läggs på leverantören av den samhällsviktiga tjänsten.

Paragrafens innebörd skulle medföra att leverantörer av samhällsviktiga tjänster i realiteten måste stå som garant för tredjepartsleverantörens säkerhet samt ha full överblick över tredjepartsleverantörens risker. Detta medför även ett rättsosäkert läge i det fall en tredjepartsleverantör skulle brista i sin information kring incidenter till leverantören av den samhällsviktiga tjänsten.

Energiföretagen Sverige menar därför att även tredjepartsleverantörer ska omfattas av krav på incidentrapportering till tillsynsmyndigheten. Detta skulle bli ett mer rättssäkert förfarande och på ett bättre sätt bidra till ökad informationssäkerhet kring samhällsviktiga tjänster.

Energiföretagen Sverige

Eva Albåge Nordberg
Senior rådgivare, Stab